

Bakalářská práce Ondřeje Novotného navazuje na dynamicky se rozvíjející odvětví současných kulturních studií, jež se zabývá uměním období socialismu bez apriorních ideologických kritérií s cílem objektivně prozkoumat jeho podstatu. Autorův zájem přitom inovativně směřuje do oblasti těmito studii dosud nepříliš prozkoumané, neboť se zabývá výchovnou četbou pro děti a mládež psanou v intencích komunistické ideologie. Základní principy této prózy představuje na dvou klíčových žánrech poúnorového období – školní povídky a válečné povídky.

Úvodní část je věnována nastínění politických a kulturních poměrů konce 40. a první poloviny 50. let. Oceňuji, že tato partie je přiměřeně stručná, přitom však obsažná, neboť uvádí všechny informace důležité pro pochopení kulturně politického kontextu analyzovaných žánrů. Tato pasáž je pochopitelně kompilací, nicméně zdařilou a využívající značné množství informačních zdrojů.

Vlastní analýza je rozsáhlá a zcela původní, neboť se tu autor nemohl opírat o téměř žádnou relevantní odbornou literaturu, byť se v obecné rovině mohl inspirovat pracemi V. Macury a dalších autorů. Přesto se mu podařilo představit oba pojednávané žánry plasticky a komplexně. Osobně oceňuji zejména autorův smysl pro odchylky od základních žánrových schémat, jak jej předvedl v analýze Říhovy prózy Na znamení zvonku a povídky Jana Mareše Práče. Tyto posuny od dobového ideologického standardu se při pohledu zdálky jeví jako zanedbatelné, nicméně při detailnějším sledování literárně historických procesů vysvitne jejich důležitost.

Práce se zaměřuje především na tematickou stránku ideologické četby pro mládež; působení jejích persuzivních mechanismů ukazuje zejména na vysoce schematizované typologii postav. Autor si přitom dobře uvědomuje, že persuaze ve sledovaných žánrech probíhá i na formální, zejména pak rétorické rovině, té však nevěnuje větší pozornost. To není míněno jako výtka, nýbrž jako pouhé konstatování; ostatně rozšíření analýzy o formální aspekty by vedlo k překročení kvantitativních i kvalitativních parametrů bakalářské práce.

Práci Ondřeje Novotného považuji za invenční a potřebnou. Vytčený úkol se mu podařilo naplnit v podstatě bezesbytku. Proto ji plně doporučuji k obhajobě.